

NAUJA GADYNĖ.

LETUVISZKAS DARBININKISZKAS LAIKRASZTIS.

VOL I

SHENANDOAH PA RUGSĖJO 24 d. 1894 m. No. 24

„Nauja Gadyne“ („New Era“).

Entered at the Shenandoah post office as second-class mail matter.

Published weekly in Shenandoah, Pa.

„Nauja Gadyne“ ant metų kasztūja 2 dol. ant pusės metų 1 dol.; i Europą ant metų kasztūja 3 dol., ant pusės 1 dol. 50 cen.

Prenumerata tur but sluncziama per „Money Order“ arba „Postal Note“; bet ne markėmis.

Antraszas dėl korespondencijų ir užsielstavimų.
„NAUJA GADYNĖ“ SHENANDOAH PA. E. Centre St.

I SKAITYTOJUS.

Praneszam meilingiems skaititojams ir sądarbinikams „N Gadyne“, jogei spaus- „N Gadyne“ tapė perkeltą i Shenandoah Pa.; priežastis tam yr sz: „Garsas“, kursai czion iki šiūm laik iszeidinėjo, sustojo.

Taigi matidami, jog Shenadoris likos be laikraszcio ir jausdami pritinkesnę vietą dėl spaustuves, pasirizom umai perkelt „N. Gadyne“ isz Mt. Carmelio i Shenadorį. O antra ir paramą „N. Gadyne“ nū savo sądarbinikų turi vertesnę Shenadorije, užtad praneszt skaitytojams nesuspejo me paskutiniame numarij „Gadyne“.

Dabar-gi persikelus i naują vietą, kur randasi didesnis skaitlius skaititojų, iszeis laikrasztis kas nedele, panedeliais.

Užtad gi gūdotinussądarbinikus ir skaititojus, kurie iki šiolszelpėt „N. Gadyne“,

uzpraszm ar ant toliaus nenustot spekos ir szelpt kaip rasztiszkai, teip ir medegiszkai.

Skaitytojams naujai pribunantiems bus siuncziamas tik vienas numeris ant pažiu-ros, o kam patiks, tai teiksis prenumeratą isz virszaus prisiust, nes yra tokių, užsi-raszo laikrasztį bė pininingų, zadėdami tūjaur prisiust prenumeratą, o kada gau-na laikrasztį, tai tie prizadai prapūla ir rėdystei daro bereikalingus kasztus.

Teip-gi isz skaitytojų randasi, kurie prenumeratą dar neatnaujino, delto broliai pasiskubinkit atnaujint, nes rėdystė nėra tokia turting, kad galėtu uždyką dūt skaitytojams laikrasztį.

Skaitytojai ir korespondentai raszydami i Rėdystę tepadedaszy adressą:

Nauja Gadyne E. Centre Str 210
Shenandoah, Pa.

A B.

PROMETĖJUI

N. ij. 23. N. Gad. patalpintas Prome- tėjaus straipsnis: „Tegul atsiliepia theolo- gai“, kuriame autorius 10 tezose iszaiszki- no savo misli kaslink nupūlimo lietuvų.

Asz nesutinku su pažvilgiais „Prome- tėjaus“. Tos paczios klaidos paroditos lie-

-2-

tuvių gyvenime, matom ir pas lenkus, slovaks, airišius ir kitas tautas, stovincius po priegloba kunigijos. 10 minutų tų — nėra ženklaus žuvimo, jie yra tik vaisiai vergijos, kurioje žmonės gyvena. Bet dabar visgi atsiranda lietuvių tarpe pulkelis žmonių, kurie jaučia savę žmonėmis ir tas pulkelis išauks didesnį pulką.

Lietuviai gyvena vergijoje. Dar Viltauto laikais jie kore savę pagal mostelėjimą valdono. Toliaus ponavojimas šlektūnų ir kunigijos spaudė dvišę lietuvių žemin ir nėra ko stebėtis, kad žmonės yra vergais.

Prabudinti žmonės iš miego, tai uždūtė lietuvių inteligentų ir inteligenciją dirba. Vaisiai triuso inteligencijos yra: Auszra, Apszvieta, Varpas, N. Gadynė, kurie tai laikasčiai ne liks be įtekmes. Kunigija dar stipri yra, bet eina silpnin.

Asz skaitan už klaidą tų inteligentų, kad jie per daug išsykio nū žmonių reikalauja ir da nesupranta to, kad žmogus jų suprasti negali. Pajimkim „Apszvietą“; iš visos Apszvietos“ del paprastino žmogaus suprantami yra keli tikrai strajpsnei! „Bruzdos Jonukas“, Szedrino pasaka, „Buvo milžinai anose gadynės, ir dabar.. „Apszvieta“ yra suprantama tikrai jaunūmeniai gimnazijų, bet ne žmonėmis.

Jau „Varpas“, rodos, yra daugiau prieinamas protui žmogaus. (asz spręsti tvirtai negaliu ne daug jų skaitęs, bet kelis numarius skajciau, tai jie gerai ir populiariškai yra raszyti).

„Aukščiau kaktos ausis neauga“ sako Szedrins ir žmogus nėra kaltas, jei negali suprasti, jai mės raszom ne dël jō.

Prometejus anuomet, payōge nuo dievu ugni ir atvezē žmonėms, bet jis atnēsze jiemis liepsnojanti deganti malkagalį, o ne ugnį pūde nūdengta.

Ne Buchneris dabar žmonėms reikalingas, o abacelos rokundų kniga, geografija, istorija, aritmetika, chemija, socializmo mokslas — o gēra belletristika. Ir jai mēs žmonėms šis tas knygais dūsim, (o ne pasakas apie Adomą ir Jievą, kuriais tik inteligentai skaitis ir žmonės jų neprijims, tai tadā tikrai pasakysime: „lietuviai žusta.“

Stasis.

LIBERALIZMAS IR MOKSLISZKAS SOCIJALIZMAS. (*)

I. KRITIKA EKONOMISZKŲ DABARNYKŠTĖS DRAUGIJOS SUREDIMO.

(Tasa.)

II PRIEZTARAVIMAS TERP PRINCIPU MUSU LAIKŲ IR EKONOMISZKŲ DRAUGIJOS SUREDIMO.

Surēdimas dabarnyktės civilizatos valstijos remiasi ant principų: lygybės prieš įstatus ir liūsybės žmogystės. Aiskiu, kad lygybė prieš įstatus pasilieka tikrai veidmainiszkų žodžiu: visi gyventojai turi tiesą naudotis iš civilizacijos vaisių, preiti prie mokslo, gero padėjimo draugijoje, — tūm tarpu draugijinis surēdimas toksai, kad pasinaudoti iš anos tiesos gali vōs ne kurios draugijos lūmot. Naujosios valstijos pripažino principą lygybės prieš įstatus ne dël to, idant vietoj juridiszkų privilegijų atsirastu faktiszkos, bet idant praszalinti draugijinių išlygų įtakę, gimdancią ne lygybę tarp žmonių. Szito principo mislys yra: — sumažinti ne lygybę tarp žmonių iki skirtumui protiszkų ir doriszkų įpatybių ir padaryti taip, kad koznas

—3—

atsakytu už savo padėjimą. Iš politiskos pusės, principai liūsybės ir lygybės prieš istatus apsireiškė: pripažinimų liūsybės mislies, žodžio ir susirinkimų, pripažinimų visiems gyventojams tiesos prigulėti prie istatų susstatymo, sudo valdžios, pripažinimų lygybės mokant, mokesčius ir tarnaujant kareiviūse. Iš ekonomiskos pusės, nurodyti principai išnaikino privilegijas, užsilikusias nuo baudžiavų, sumazino valstijos isikisziną į ekonomiskus dalykus ir pavedė jūms įtekmei liūsos konkurencijos. Politiska ir ekonomiska permaina padaryta dėl vieno ir to pacio sidkio — idant prigyti liūsybės ir lygybės principai — iszdavė suvisai priešzingus vaisius szitose dvejose pusėse tautisko gyvenimo. Pirmoj — tie principai labyn ir labyn prigyja; antroj labyn ir labyn auga ne lygybė per faktiskas turto privilegijas. Ir priezastis to suprantama. Iš politikiskos pusės, isznaikinus privilegijas ir davus lygias tiesas ir pareigas gyventojams, kartū dūta buvo ir pasinaudoti iš tų tiesų. Iš ekonomiskosgi pusės isznaikinus juridiskas privilegijas, pasilikto nuo senovės turtų nelygybė; o toliau — kas ipacz svarbu — turtų nelygybė per liūsos konkuiencijos ipatybes vis didinasi, draugijinis skirtingumas vis auga; tokiu tai būdu, gyvūjant amžiaus idėjai apė lygybe visų psiesz istatus, politikiskai lygus gyventojai persiskyrė į lūmas, ir nuskriaustųjų lūma vis didinasi ne tiktai abelnai, bet ir sulyginanti. Ne turtėlių skaitlius, sulyginant su turtingaii, vis didyn eina, vidutinio turto žmonės nyksta ir draugijinė nelygybė, vieszpatavimas kapitolo ant darbo apsireiškia placziau ir aiskiau. Tokiu būdu, dabarnyksztė draugija užlaiko savyje priesztaravimą, kurs kasdien apsireiškia aiskiau. Draugijinis surėdi-

mas, kuriūm geidė įvesti lygybę ir amžiaus idejas, iszdavė suvisai priešzingus vaisius — atsitikimas, kokio žmonija dar ne buvo maczius. Persiskyrimas draugijos į valdanczias ir valdomas lūmas senovėj ir viduramžyų suvis tiko su to laiko paziuromis, su ideja apė nelygybę žmonių tiesų. Iszsilavinant nauiajai draugijai, pamatu ir siekiu yra liūsybė ir lygybė tiesų žmonių; o tūm tarpu, vis labiau prigyjant szitiems principams politikiskose dalykūse, ekonomiskas surėdymas be perstogės augina nelygybę ir neliūsibę. Senovėj vergiszkam surėdimui esant, turtas buvo viskas, darbas — niekas. Draugija susidėjo tiktai iš turtingųjų lūmų, darbinikų lūmos prie draugijos ne prigulėjo. Turtui prigulėjo visos tiesos, kaip politikiskos teip ir draugijilės; darbas buvo be tiesų, dirbanczios žmogystės, vergai, dėl istatų buvo daigtais; jie lyginami buvo su dirbmais gyvulais; ne tiktai darbas, bet ir pats, vergas buvo daigtų savasties. Vienok tokiai darbo padėjimas visiszkai tiko su senosenoviszkos civilizacijos paziuromis ant tiesų. Vergystė buvo pripazystama dalyku, kurį gamta neatbutinai pagimdo. Skaitėsi, jog liūsam gyventojui priguli užsiimti vienintėliai: politika mokslu, daila ir kare. Viduramžyų vergiszkas darbo padėjimas pomažel silpnyn eina ir pavirsta į visokias baudziavas, bet persiskyrimas draugijos į valdanczias ir valdomas lūmas teip pat visiszkai sutinka su amžiaus idėjoms apė tiesas, kaip ir senobėj. Baudziauniai kai naudojami iš nekurių tiesų, bet politikiskos tiesos priguli tiktai žemvaldonų lūmai, ir iš szitos pusės, ta lūma labai panaszi yr į liūsos senobės gyventojūs. Kartū su tūm, kaip senobėj, teip ir viduramžys, darbą ir iszdarbyste laikė už nuzeminantį daigtą, tinkantį tiktai žemiausioms

lūmoms. Naujieji laikai apskelbė, jog darbas tai pareiga ir didžiausia uždėtė žmogaus — politiška ekonomija darodė, jog labiausia jis sutveria prekinis: darbas yra sutvertojum tautiško turto. Tokiu būdu, naujieji laikai idėjoj, darbą gūdoja, jį garbina; o isztikro-gi draugijos lūmos kū daugiausia padarancijos ir kū sunkiausia dirbancijos, užima paskutinę vietą draugijoje, ir vos gauna daigtus, reikalingus dėl užlaikymo gyvasčio. Šitą prieštaravimą tarp idėjų ir tikro padėjimo jau S. Simon buvo nurodęs.

Šiis prieštaravimas tarp isztikro-gi civilizacijos, — prieštaravimas, kurį yr ypatybė dabarnykszcziū drauginio surėdimo, ir yr priežastis daugelio svarbių atsitikimų iszt draugijos gyvenimo. Pirmučiausia jau (ten prieštaravimai) suleidė šaknis teip vadinamas „drauginis klausisimas“. Tai prieštaravimas yra priežastis to, kodėl joks laikas ne gali susilyginti su mūsų laikais vieszpatavimu veidminystės ir žaunos. Visi kalba apė liūsybę ir lygybę tiesų, o kaip dažnai, pasipūsę šitais gražiais žodžiais, gina ir įveda permainas, suvisai priešingas misliai šitų žodžių. Nū jō priguli drauginis nesutikimas ir nenustojantis nekantrumas draugijoje. Jis mums iszaiszkina, kodėl ekonomiszkas naujosios liberaliszkos valstijos surėdimas, paremtasis ant liūsos konkurencijos, neprabuves ir szimtmeczio, prastojau užsitikėjimą moksle ir pradėda jį prastoti ir gyvenime. Trecioji lūma iszpildė svarbų darbą, isztikro-gi žmonijai. Bekariaudama užpagerinimą drauginio savo padėjimo, jūnai turėjo pastatyti priešz vieszpatau-

jancias lūmas idėjų liūsybės ir lygybės žmonių tiesų. Bet drauginis surėdimas, kuriūm, kuriūm norėjo tą idėją įkūnyti, pasirodė nedasiekiamu daigtu. Konkurencijos liūsybė pasirodė liūsybe tiktai dėl galingų; vietoj įkūnijimo lygybės tiesų jūn i tapo didžiausiu szaltiniu faktiszkų privilegijų. Tūm tarpū, idėjos apė lygybę ir liūsybę tvirtai laikosi dabarnykszcziū draugijoje; nū tų idėjų paeina naujausios liberaliszkos valstijos surėdimas įkūnyti tas idėjas tai svarbiausias darbas ketvirtosios lūmos, kurios politiška gilybė greit auga. Tokiu būdu darbas pradėtas, bet nepabaigtas treciosios lūmos, pasirodo darbu, kurį istorija paliko 4-jai lūmai. (Toliaus bus).

PASKUTINĖ SZAKMATU PARTIJA.

ISZ VENGRISZKO MAURUS YOKAI.

Vardas Mehemet'o Aman Zade, Serdario (*) Tuniso (**) kariaunos, garsėjo po visą szalį delei perdaug smarkios disciplinos, kurią jis laikė tarpe kareivių. „Ne neprietelio turite bijotis, bet manęs!“ — tankiai sakydavo jis rekrutams. Ir tikrai, jo kareiviai ne pažinojo baimės muszoje, bet drebėjo priešz savo virszininką.

Kariauna Mehemet'o iszėjo į karę priešz sukeltinius Graikus Albanijoje (***) ir ten įgyjo garsą savo drąsumu.

Vienkart pastatė Mehemet's asztūnius raitininkus prie penkių versmių apie Ar-

(*) Serdaris — virszininkas, vadovas (arab. žodis)
(**) Tunisas — szalis sziaurinėje Aprikoj, ant pakraszcziū Tarpžeminės mares.

(***) Albanija — szalis ant Balkaniszkio pussalio provincija dabartinės Turkijos, pakraszcziūse Adrijatiszkos Marės — kalnūta szalis užgyventa gencziū Albaniszkų ir ir Graikiszkų,

tą, iš kur Graikai tankiai užpuldavo.

Prisakė jiems kūr rusčiausiai ne praleisti nei vieno pro šalį einančio, ne užmerkinėti akių ir ne išžeminėti kojų iš kilpų.

Kareiviai elgėsi, kaip buvo paliepta.

Apė pusnaktį koks ten vežimas iš lengvo, slapčiaai slenka pro šalį bet jie pamatė jį iš anksto ir suturėjo. Vežėjas pabėgo, palikęs jaucius, vežimą ir baczką ant jo. Kas buvo baczkoj, lengvą būvo nuspėti ne izimant kojų iš kilpų, gana

buvo tikt izimti szpunką, o kvapas priimnus rodė, kad tai buvo prakilni arėlka iš figų ir vysznių — apė kurią gerai žino, gardi esanti!

Kareiviams ne buvo uždrausta gerti sugrėbtą spiritą. Po teisybei ir ne gėrė jie visai iš baczkos, bet įkieszo į vidų ilgą dudelę ir cziulpė saldų, linksminantį skistimą. Ir kas cze per blogumą traukti arėlką per ilgą dudelę?... Suprantama tai joks gėrimas!

Vienok pranaszas (*) ne melūja, sakydams, kad sznapsas, vynai — velnio gėralas, nes gundina žmogų į visą piklą. Iš pirmo ji įsakė kareiviams, kad jie bereikalo sėdi ant kietų balnų, kada-gi žolė yra taip minkszta.

Dar-gi jei jie pasitęs ant žolės — nieks apė tai ne dasizinos. Arklius galima prisizti prie vežimo, o jie zinoma, paslaptinės ne izdūs. O kada jau visi atsigulė ant žemės, velnio gėralas įkalbino jiems, kad jie ne reikalauja saugoti visi 8, kad užtenka ir 4, o tū tarpu, kiti 4 gal sau saldziai užmigti.

Szitiems keturiems, kurie liko ant

sargybos nusibodo laukti savo eilės ir jie visi susitiko, kad du iš jų atsiguls, o kiti du tūm tarpu saugos kitus.

Maurufs ir Sefers, buvo vardai likusiųjų ant vaktos.

— Ar girdi, Maruf' — tarė Sefer's draugui — duje žmones pildą tą pat darbą ir vienas. Išz mudviejų užtenka ir vieno dėl sargybos. Ar teisybė?

Maruf' patvirtino Sefero nūmonę. Sugrajikim szakmatų partiją. Kas pragrajis, liks sargyboj, laimėsintis miegos.

Maruf' ir su tūm sutiko. Abudu bedujinu (*) izlygino žemę durtuvais, arėzė keturkampį ir pardalino jį ant 64 laukų.

Iš miszkinių vaisių padarė figuras: laukinias grusznios būvo karaliai; — obūliai — karalienės, boksztas rodė skilandziai; žirgelius — agrastai beginius — szirmuksznes, o pesczius — ūgos miszkinės.

Atsisėdo ir lūsze (grajino) prie ugnies. pradzių laimėjo Seferis, bet sznapsas taip jį apaklino, kad toliau sunku jam buvo pažinoti figuras, jis pametė savo karalienę ir keliūsėjimūse galėjo gauti matą (*).

— Seferian — tarė Maruf's, matydams pats apturėšes virszų — blogai tau einasi! —

— Teisybė, užmigęs esmi, kaip mane ramybėje.

Pragrajisi? —

Ir asz tai matau.

Gulkis brolau, vardon Allaho, o asz sergėsiu vietoj tavęs.

Sefer sugniauzė draugui ranką už jo pasiszventimą, norėjo ką ten daugiau pasakyti bet užmigo ant vietos. O Maruf's su abiem akimis atviroms, su muszkieta

(*) Pranaszas — Mahometas, įkurtojas mahometoniszkos tikybės, — 7-am amžije Kr. m., paraszė „Korana“ szventą knygą mahametonų — talpinanczią savuje 10 prisakymus ir nūmones.

(*) Bedujina! — arabiszkos gėntės, gyvenancziog Aprikoj' pustunėse.

rankoje saugojo savo miegančius draugus.

Bet peklos gėralas vis-gi jam sznabzdėjo: „Kodėl neatsisėdi? Mūkis esi, kamūdaš kojas, gali taip-gi gerai matyti ir sėdėdamas“. — O jam atsisėdus, velnias toliau sznibzdėjo. — „Kam kamūji savo akis? Jei užversi vieną, teippat gerai matysi ir kitą“. — Maruf užmerkė abi akis ramindamas savę misle, kad lieka dar ašis, kurioms puikiai gali girgėti ir tūjaus prasnusės pavojui arti esant. —

Ir uždėjęs sau — ne miegoti, užmigo taip giliai, kaip ir kiti. —

To tiktai laukė pasislėpusieji ne toli Graikai. Išzhėgo iš krumų, nūriszo nū vėžimo žirgus ir tikrai būtų užmusę visus turkus, jei žirgas Maruf'o, pajautęs pavojų ne būtų sužviėgęs. Pirmas paszoko iš miego Maruf's; prasnudė ir kiti. Sugriebė ginklus, susirinko ir szoko ant priesų. —

Bet ką veiksi? Jie sėdėjo dabar ant užgriebtų arklių, ir jūkėsi iš atbėgančių turkų. Viens tiktai Maruf'o žirgas nenorėjo klausyti savo raitiniko. Jis szokinėjo po jųm kairen ir tiesen, nūmetė jį, suspardė kanūjais ir sugryzo pas savo poną. Kiti žirgai tapė nuvesti.

8 žmones liko tiktai prie vieno žirgo. Ką pasakys ant to Mehemets?

Gaihr buvo bedujinams savo jaunos gyvasties, kurie jau tikrai jų vadovės ne gailės, bet dar daugiau jie gailėjo svo puikių žirgų pavogtų per Graikus.

Ką vertas žmogus be žirgo?

Liudnais ir kurnais sugryzo į savo pulką ir atėję pas Aman — Zade — apsakė jam visą kaip buvo; kaip jie peržengė jo paliepimą kaip, kaip paskui pasigėrė užmigo, kaip du paskutinių sargų grajino į szakmatus ir kaip prastojo žirgų.

Aman Zade visiszkai ne smaikavo iš-

dūdamis koki prastdyjimą. Ant jo visad ramaus veido ne galėjai perskaityti nei gyvasties nei myrio.

— Kad 8 žmones liko su vienu žirgu, sėptyni yra nereikalingi nes asz ne skaičiau nei Korane, nei Azorate (*), kad 8 žmones galētu sėdėti ant vieno žirgo. O jus esat teip geri szakmatų grajikai, lai szakmatai nusprendžia, katras iš jūsų liks tūm vienu, kurs sėdės ant vienintėlio žirgo. Kiti-gi bus suszaudyti. —

Tūjaus Aman-Zade liepė atneszti 4 szakmatnyczias kurias turkų ponai visad vežioja su savim ir 8 bedujinai atsisėdo ant žemės. Prie jų pastatyta 12 strielczių su primusztomis muszkiets idant suszaudyti pragrajijusius.

Szis ar tas greit pasidarė savo prieszininkui. Kitam-gi uosiminimas pridavė gudrumo ir jis paveikė geriau grajinti priesų, kurs jau lukuriavo virszaus. Pragrajintą nuvesdavę szalin ir szuviai garsino jo myrį.

Pirmas grajus pasibaigė; 4 krūto, 4 laimėjo. Nauja lukestis, naujas baime. Ištemptos pajegos kovojančio dvasio pertraukė kovą. Vienas tikt ne tikras zingsnis, viena tikt užmuszta figura ir grajus sprendėjas szaukė: — mat! — Tai buvo myrio ligimas. Ir vėl dujienukrito.

Nuvedė jųs szalin ir suszaudė. Liko tiktai Maruf's ir Sefer's, kaip vakar prie ugnies — abudu geriausųjų grajikų.

Vienas iš dviejų grajino savo paskutinę partiją. Abu pradėjo grajų su isztemptą pasargą: pasirinę kaktą ant rankos, užsimislyję, apsvarstydami kiekvieną savo zingsnį, nesiskubindami, ne permai-

(**) Mat — persiszkas žodis myris žymija galą partijos — užmuszimą karallaus szakmatų partijos.

(*) Koran ir Azorath — Szventos knygos mahometonų.

nydami ėjimų: ilgai nei viens neleido kitam išpildyti savo užmanymus. Kiekviena peagalė kasravo tokią pat auką. Aplink stovintieji lenkė galvas, pagirdami kokių puikių ėjimų. Vienok šakmatnyčia vis darosi tusesnė; kairėnink ir deszinėnink krinta vyriausios figūros; padėjimas darosi aiskesniu; dar keiči ėjimai ir Sefer prastojo antro boksztą. Maruf's tur viena boksztą daugiau, o žimija dang.

Umai szaltas, prakaitas pasirodė ant jo kaktos — mirtina baimė apėmė jį, sudrebėjo visų kūnu. Pamanė, kad jo priešininkas, ne žiurint ant pragaiszintos figūros, turi dar vieną ėjimą, kurs dūs jam pergale, jei jis tą pamatys.

Jei-gu Sefer's atidūs savo karalienę už Maruf'o boksztą, tai gali jam dūti mata dar beginiu. Bet, ar pamans jis tą ėjimą? Szis klausimas žimija dabar myrį ar gyvastį. Sefer' žiuri ilgai ant šakmatnyczios; žibėjimas jo akių rodo, kad jis labai gerai mato ir supranta iszganingą ėjimą. Bet jis ne lieczia figūrų, bet žiuri priesz savę, ką ten apdumūdams....

—Maruf'ai — tarė prieszinjui — kiek vaikų name turi?

—Keturis — aisako Maruf's drebančiomis lūpomis.

—Penktu apdovanos tavę patį? —

—Teip. —

—Ar gerą paczią turi?

—Ji yra gera ir tikra pati atsakė Maruf's, atsidusėdams.

Sefer's uždeugė sau veidą ir isztarė kokią ten maldą. Toliau jis klausia vandenio pūdelį, mazgoja sau veidą, akys, deszinę ir kairę ranką ir kloniojas deszinen ir kairėn link. (Aniolai ne matyti stovi prie jo). — „Naktije davei man laimėti, kad miegoti tarė toliau Sefer's. Maruf's lenkia galvą.

Tu buvai dėl manės visad geru draugu, Maruf'ai.

Jis lenkia galvą ant krutinės.

Sefer's isztiesia ranką dėl figūros — ir judina — ne karalienę, bet bėginį. — Mat! — girdisi aplinkui. Maruf laimėjo Sefer's prapūlė. Sefer's pasikėlė, sugniauzė dar kartą ranką sėdincziams draugui ir pamojo ranką stovintiems streleziams, jis angus esąs. Už valandėlę szoviai garšina pabaigą grajaus ir myrį Sefer'o.

Maruf's vienok sėdėjo toliaus prie pabaigtos partijjos. Klaidzią akimi jis dairėsi aplinkui ir statė drebančioms rankoms figūras, bet teip lyg niekados nematęs kaip jas statyti. Aficierius ir pėstinjikus, drauge jūdus su baltaisiais samisziai.

„Kelkis!“ — liepė Amān Zade — sėskis ant zirgo, pasilieki gyvū!“

Bet žmogus vis sėdėjo ir zvelgė priesz savę — iszmanio, jis judino figūras pirmyn ir atgal ir žiurėjo ant jo, besijūkdams.

„Kaip tai mulkia!“ — suszuko: viens dėvi turboną, kits turi arklio galvą!“

—Veskit jį szalin! — liepė Mehemet.

Du karėvių pakėlė jį, bet žmogus vis jūkėsi neiszmaningą jūką. Dangus, žeme ir žmones apstojo jam nesuprastiniais dalykais. Jis dairėsi aplinkui be jokio supratimo ir tai, ką kalbėjo, ne buvo kalba iszmananczio žmogaus. Paskutinė jo šakmatų partija atėmė jam protą. —

Iszguldė Stasis.

NAUJA ANARKISTŲ PROVA PARYŽIUJE.

Paryžiuje, d. 7 Rūgp. szio meto, prasidėjo vel nauja, milžiniška anarkistų prova, Pirmasėdziu tribunolo yra vienas isz auksztesniu sudo urėdninkas Dayras. Skaitlius apskunstu daėina tryšdeszimt;

isz tu penki pabėgo o tarpe tu ir Povilas Reclus, garsingo geographijos mokintojo Eliaus Reclaus, brolio suns. Apskundimo aktas užmetineja apskustiems, kurie isz visokių draugijos lūmų susideda, jog prigulėjo prie slaptingos politikiskos draugystes kurios mieriu buvo su pagalba žmog zudysciu, užmuszejyciu, vagystes, ugnies ir kitu tolygiu piktadejysciu sugriauti sziaadiemni surėdymą. Apart to tvirtina apskundimas, jog apskunsti surishti buvo tarpe savės su salydaryste ir bendryste ir jog kožnas isz jų veikė pagal savo temperamentą, inteligenciją ir medegiszka (pinigiszka) stovį.

Kaslink garsingiausio apskunsto Povilo Reclaus, tai prakuratoria tvirtinu, jog jį kaipo „propogandą veiklumo“ laikyti reikia. Reclus įvedė sav teipgi specializską finansų (piuingu). Kūmi daugiau vienok Reclus stengesi veiklumą paslepti, tūm gi daugiau atvirai pasiodydavo anarkistiskas, „keliaujantis apasztalas“ Sebastijonas Faure. Jis tai 1892 m. Marsilijoje įsteigė anarkistų klubą „L'etgitation“, jis tai iszdavė anarkistiszka „almanachą“ (kalendorių), kuris giria visokius prasikaltimus „draugų“. Jam tai pranesze anarkistas Le'autier Lapkriczio m. 1893 m. jog nori užmuszti kokį „burzuazą“, o jis mierį tą pagirė. Jis tai nusiuntė sugautam Vaillantui 5 frankus paszalpos ir vis į Povilą Reclū raszydavo ir nū jo gromatas apturėdavo. Jonas Graue, buvusiis redaktorius anarkistiskos „Revolte“ ir autorius brosziuoros „La societe mourante ir anarchija“ (mirsztanti draugija ir anarchija), priguli prie vien isz prakilniausiu anarkistiszkių publicistų. Už parašymą szitos brosziuoros, pirm kelių mensesių apsudytas buvo ant 2 mensesių kaelėjimo; dabar per sudą paszuktas už prikalbinėjimą prie revoliucijos.

Priegtam buvo jis vadovu kollektavojimo pinigų ant mierius „propagandos veiklumo“.

Kaslink Fencon'o, karės ministerios uredninkas, tai jam negalima užmesti, ap-part to, jog per gromatas susineszdavo su garsingiausiais anarkistais, kaip su Matha ir su Aleksandru Cohen'u ir jog pas jį atrastos tokios medegos del bombų dirbimo,

kokias Henry vartojo. Kaslink Mathos, tai apskundimas užmetineja jam susineszinimą su Henry'u. Matha jau pirm to apsudytas buvo ant 3 ir puses meto kalejimo, bet pabėgo į Londoną o potam suimtas tape Paryziuje į trumpą laiką po dinamitinui sūkalbui restauracijoje „Caffe Terminus“

Praszalintą savo laike rasztininką Aleksandrą Cohen'ą, iszguldytoji Haaptmano nekurių veikalėlių, apsunkina korrespondencija jo su Matha ir su Fenconu. Restauratoriai Martin ir Duprat apskusti už kalbas revoliucijisko iturio ir už prikalbinėjimą prie maiszto o apar to svetainese savo, kur buvo krautuves anarkistizkių rasztų, prieglaudą sąnariams „propagandos veiklumo“ dūdavo.

Bernard buvo Barcelionoje (Iszpanijoje) laike padaryto „Lyceo“ teatre dinamitinio sūkalb'o. Brunet vienoje suveigoje gyne nūmanes, jog vagysta yra daleista, o Dassy platino anarkistiszkas brosziuoras kariumenes kazarmese ir tarpe žmonių bei darbininkų. Ortiz anarkistiszkame „Revolutions cosmopolite“ patalpino visą eilę straipsnių prikalbinėzių prie žmogzudiszių, pleszimu ir deginimo, o paskui pats tą patį pradėjo veikti. Prie to jis susineszdavo su anarkistais Schloupe ir Henry'u.

Apė provos begi, kuri 13 Rugs. pasi-baige, Prancuzijos valdzia uždraudė laik-rascziams garsinti. Prisektųjų sudas nuta-

rė vienok, jog anarkista apart anarkistiszkos propagandos nei jokiu piktadejysczin nepapildė. Du anarkistu apsudyta ant 8 metų, vieną ant 6 menesių kalejimo, kiti išliūsoti.

Visi Paryžiaus laikrasčiai prisektu ju sudo „verdikta“ išliūsanti anarkistus, kaipo baisingą rando pergale priėmė o išliūsoti anarkistai tape d. 14 Rugp slaptingai iš kalejimo išleisti.

27. 8 1894.

Gal....

MIELASZIRDINGOJI „VIENYBĖ“.

Kaip matyti minetas laikrasztis paskutiniame laike pradėjo labai rodyti savo mielaszirdistę ir nera ką abejoti, kad su laiku užims vietą rupestingosios „Apzvalgeles“.

Vis gi mums dūda pamislyti, ar su gera ar bloga misle apgailistauja mirius „N Gadybes“ „Saules Krioką“ ir galop „Garsą“, paskutinį buk bedarbes laikas numarinęs; tiktai yra dyvinu daiktų, kad sykiąs apsirinka ir darmai paliaidžia jausmingas funkcijas dziaugsme iš savo supykusios szirdelės. Mat paskutiniam numerije 38 pranašauja pagal katalikiszką budą ir „Saules kriokui mūrį, jog jis esąs jau dziovos pagautas, ir „N Gadyne“ buk tik į letargiszką pakliuvusi buvus. Mat pagal katalikiszką nusprendimą „Vennybės“ ir „Garsas“ buvęs bedieviszku laikraszcziu, nes jis tą „senukę“ su jos pasakojimais neretai isprausdavo savo szpaltūse. Na, gi tu man ir užvaziok taip bedieviszškai ant jegamasčių ir jų gaspadiinių. „Varpas“ paskutiniam numerije sako, kad viskas teisybė kas link pasakojimų „senukes“. Bet jo milistybą kun. Burba užvaziavo per „Valtį“ ant vieno varpininko katalikiszkai, buk „senukei“ melagingus faktus apė kun. gaspadienes pasakoja.

To dar negana „Vennybė“ užpraszo kad sudziuyusi kunėli sudėgintu ir ant bedieviszku kapinų paszarvotą ir kad daugiau neatgitu kaip atsitikosu „N. Gadyne“.

Pagal paskutinią žinią, tai „Garsas“ patėko į rankas dvasiszkų, nes klerikas A. Milukas nupirko ir „Susivienyjimo“ sekretoriui pavedė. Gal delei Susivienyjimo bus spaustuve. Vienok ir čia dūda mums pamislyti, kad musu klerikai turtingi, nėt drukarnias gali nupirkti.

Taigi „Vienybe“ susilauks sau drauga.

KORESPONDENCIJOS.

MINNRSVILE Pa 14 d. Rūgs. Va-

karo iaike susitrinkus keletui vaikinų į vieną lietuviszką salioną. Ten besisznėkucziūjant sau tyliai, atsibaldė koki ten trys girtūkliai po priedangą katalikystės. Girtūkliai pamatę protingesnius vaikius grazei besėdint, tūjaus vienas iš girtūkverszalupis kaip pasiutęs pradėjo keikt, plust ką bjauriausiais zodžiais, kaip ima nydamas, ir pasirodydamas kaipo tikras katalikas. O antras iš girtūklių panėszus į razbaininką ir tik tris dantis teturintis priezakij, iszsziepe savo triukmę ir paleido sztyką visokiais zodžiais ant vaikinų. Bet tie nenorėjo belst girtūklus ir tersztis save su tokiais gyvuliais kurie neverti gyventi ant svieto. Vieno iš jų bebunant Szenadorij, liko pilna pridirbta visokių szelmystų, gyvuliszkų elgimusi ir žmonėms daug papiktinimų padarė.

O trecziasis menkai jau jausdamasi gyvu, nieko negalėjo piktzodziaut, tai dar salionininko prasžė ant kredito gėrimo, bet szis tūjaus parodė žuris ir už durų ant trepų mykė, o vėliaus suėmuko ant pemento ir iszmiegojo kaip szū ant mėszy-

Ir toki bjaurybės nepasiziuri į save
Do kitus plusta.

G. M.

Lenkai, budami po valdžia rymiszku
kuningų daug vargo turėję, peszėsi pro-
si tasėsi visokiais būdais ilgą laiką su
savo kuningais, tai už apraszimus, bažny-
čių ant vyskupų, tai už visokias bažny-
tines deszimtines dokles ir tt. Bet ant ga-
lo tikrai pajuto skausmą ir suprato nelais-
vę kurioj jės kuningai laiko ir umai suju-
do, tai pradėjo skirtis nū rymiszku kunin-
gų ir rengt bažnyčias nepriklausancias
popiežiszkai kuningijai. Tokių bažnyčių
jau yra trys: Clévelande, Omaha ir Free-
lande. Clévelande ir Freelande jau nusi-
pirko bažnyčias ir apsiraszė parapijonai
patys ant savę ir padarė nepriegulincias
prie Romos. Kuningui moka paskirtą al-
gą. Bažnytinius parėdus ir visokius patai-
symus pati parapija taisysis pagal savo no-
rą ir bus jos turtu. Bažnytiniai visoki
reikalai bus už dyką, kaip: palaidojimai
numirėlių, kriesztai, szliubai, įėjimai į
bažnčia, sėdynės bažnyčioj, spaviednės,
dalijimas szventų sakramentų ir sziaip vi-
sokios kuningo religijiszkos preigos dėl
parapijonų už dyką yra. Vaikai parapijo-
nų gal vaikszechiot į public school, nepri-
gulincias po direkcija kokių ten sektų.
Koznam parapijonui yra valna kalbėt apė
bažnytinius reikalus, taip-gi konam vienam
nėra aprubežiūta protaut ir mislyt viso-
kitūse klausymūse religijiszkušė ir moka-
liszkūse, trumpai pasakius žmones neprie-
gulmingų bažnyčių prie Romos kuningu
turės isz tos pusės liūsybę.

Minėtų bažnyčių jau ir kitūse mies-
tūse lenkai sutvers, nes visur lenkai su
kuningais veda kovą.

23 numerij. N. Gadyinės yra padūta
zine, kad nepriegulmingų bažnyčių para-
pijonai turės mokėt kvártoline mokėsti
po \$6, \$4, ir \$3 dolerius ant bažnytinių
reikalų, tai yra ne teisybė. Tą zine padūta
buvo pagal lenkiszkus laikraszszius, kurie
perdyrbę pagal savo pusę melavo.

ZINIOS ISZ AMERIKOS.

New York, 17. rugs. Jau kaip buvo pra-
nesztą, kad New Yōrkō kriaucziai sustrai-
kavo dėl ei sutrumpinimo mokesčies nū
praejusiu metų, ir pradėms darbams geriau
darbams eiti, darbdavejai nenorejo moke-
sties pakėlti. Tai po trijų ne lelių straiko,
apreiszke ant 19 d. buvusio susirinkimo,
jog generaliszkas kriauczių straikas tūjaus
pasibaiks. Po susirinkimui, kriaucziai tu-
rejo konferencija su bosais, ir pagal rei-
kalvimą darbinikų prystojo 83 bosai. Rei-
klavimai yra sekantieje: 1. Unijos tiktai
darbinikus prymti prie darbo, 2. Darbo
laikas per nedelia netur daugiau užimti,
kaip tik 59 adinas. 3. Darbo adinos nū 7
iki 12 ritų, nū 1. po pietų iki 6 vakazo.

4. užmokestis turi buti pėtnycziomis.
5. Užmokestis turi but pakelta ant 30% ir
daugiau pagal darbą.
6. Kiek vienas darbdavis turi ziuret priim-
damas darbiniką kad pryguletu prie Uni-
jos tos szakos.

7. Jaigu darbinikas nenoretu pryguleti prie
Unijos, turi buti atstatitas nū darbo pagal
darbinikų reikalavimą.

NB. Preserems ant wisokių darbų ant 30%
mokestis pakelta.

Teip pat ir Cloakmakerei apie 800 kriauc-
zių laimejo, nes nekurie jau pirm poros
nedeliu straike su darbdavejais.

Pittsburg, Pa. 14. Rugs.

Didysis straiškas anglekasikliu New York „Cleveland Gas Comp.“ jau pasibaigę straiškai, darbininkai buvo priversti išbado grįžti prie darbo. Kompanija žada priimti visus neįsiskiriant jų prasikaltimų prieš kompaniją. Apie 1300 anglekasikliu sugrįžo prie darbo, už prekią 55c tona

Hillsdale, Mich., 13. Rugs. Pastori Chas.

Chancey, grįžtant namo vakarop užpuolė 40 vyrų, kurie apsimaskavę (su liarvom ant burnos) ištraukė iš vėžimo ir nugalėję ant artimesnio kalnuko, kur jie išrenge, išsmalavo ir su plunksnom apklįjavo, o potam paleido no kalnų pakalnė, kad nelaimingas puldamas giedojo: Garbe Dievui ir Aukščiausiam.

Chancey buvo metodistų pastorius.

Portland, Ore. 10. Rugs. Cze užsidejo

kompanija dėl cukreus išdirbimo su kapitalu \$1,000,000. R. C. Kern, vokiečių ištirė, kad cze ka geriausiai atiga būrokai išduoda 16% sacharino (cukreus substancije) o tūm tarp Vokietijoje 11% ir Californijoje 12%.

¶ Paskutiniame laike pradėjo smarkiai tvertis darbininkų organizacija po vardu: „United Mine Workers of America“. Ši organizacija seniai usimėgus yra vakarinės Valstijose. Bet paskutiniame laike ir Shenandoryje užsimėgę šaką minėtos organizacijos. Lietuvis, kaip girdėti, atskirai kupa nū anglių sutvėrė.

Zinomas dalykas, kad dėl lietuvių yra daug naudingiau, nes daugumas nesupranta kalbos, užtai yra naudingiau atskirą šaką turėti. Taigi darbininkai rizikuoja i kruvą, kurioje rasite išganimą.

Shenandoah Pa. 15. rugsejo. Ta diena anglekasikliu darbininkai gavo pėdes, ir kožnas džiaugėsi užsidirbęs kėletą centu. Tai mus lietuveliai paprastai kaip visad nutraukia į karczema ant ramibės, kur besiramdami susirovė, kad galvos kaip pūdine buvo sudaužytos, palicmonai nespejo nei kimšti į skvajerių offisus, pilnos eipės prikimsztos. — Plaukte plaukte plaukte deszimtimis lietuviszki doleriai į toszes tiesdariu...

ZINIOS ISZ EUROPOS

KARĖ tarp kynu ir japonu vis dar nepasibaigia. Pergales muszos laimėjo iki sziam laikui, tai viena tai antra puse, bet japonai paskutiniame laike sumusze kynus.

Paskutiniame laike, danesza, telegrammai, kad dydei kynus japonai sumusze prie Ping. Yang, kurioje kynai, apė 2,500 ka kareivių paklojo. Japonu nūmone yra, izgrajiti karę, bet kynai vis tarė ir gatavi ant kares.

Viktorija, B. C. 10 rugs. Garlaivis „Sikh“ prybuvo ir nemažai laikrarrzcziu atveze, kuriuse daug artimesnių zinių yra, kas link aziatiszkos kares.

Laikrasztis „China Gazette“ su data 2 rugsejo, patalpino straipsnį kas link kares ir aiskina, kad Maskolija prykpsius japonus su kynais.

Gal ir teisibe, nes carui butusmagu Korea po savo sparnu priglaustie, ir vis artytis prie Anglijos kolioniju Azijoje.

Zanzibar (Afrikoj), 11. Rugs. Vokiszkas garazonas topo užpultas per tengimius Po 2 adinfinios muszos tapo tengimai pergalėti ir 200 užmusze jų o isz vokeczijų tik 2.

P e t r a p i l e j e. 13 rugs. Daeina žinė, kad caro balta galva sunkiai susirgo, ant smegenų ir inkstu. Gidytojai tvirtina, kad nu inkstu ligos pūle jam ligą į smegnicia. Jau pora sykiu buvo užsakita dievmaldysta popams dėl sveikatos. Maziause pėriszkada ji labai nusmeikia ir svoikata, visai naikyna.

Kolera da Europoje.

O d e s s a. 11. rugs. Kolera Maskolijoje vis da smarkiai siauczia. Paskutiniame laike padūta sekanczioji statistika: 6376 naujų susirgimų ir 3192 mirių. Radomiuje Lenkijoje, 1238 naujų atsitikimų ir 617 mirių, Kelciūse 1138 naujų atsitikimu ir mirių 565, tūm tarpu Warszawa, 1004 naujų atsitikimu ir 532 mirių. Viennoje, 13 rugsejo. Tūm tarpu Galcijai ir Bukovinei buvo 200 atsitikimu ant koleros ir 133 mirių.

Romoje, 16 rugs. Du gerai apsiginklavę vyrai tapo sujimti sodnose vatikano. Dar nera isztirta, ar jie yra anarkistais ar ne.

Lodon, 11 rugs. Laikrasztis „Pall Mall Gazette“ danesza, kad pirmas ministras Crispi (Italijos) greitai padarises sutaika tarp karaliaus ir popieziaus.

Tokia nesutaika tarp abieju valdonu jau nu 1870-m. traukes, ir pirmą siki italijoniszkas urednikas atsilnke Vatikaae (popieziaus rumūse.) Mat valdzla jau czia savę bedoje ir dar mislija iszsigelbėti nu prazuties, susivienijus su popieziumi.

Tai vis tūs milaszirdingus valdonus - toi baisioji anrchija tēip drucziai igazding.

Jūkai

— Kaip nori, Elzite, ar pėsti eisim, ar vaziusim?

Veliuk pėksti tevėli, tik tu manę ant ranku paimsi...

— Kaip gi tu brolau teip daug geri! Dargi galvijai gerdami žino, kada gana!...

— O! teip — ir asz kada vandeni gėriu, teipgi žinau kada gana!

— Labą ritą pone daktare, gerai kad Tamistą sutinku! Buk toks gėras, pasakik ką veikti, kad man szen ar ten, vis pilvelį skaudena?

— Ateiki pas manę ant paskirtos adinos kad jums ką nors užraszicze.

Pusgirtis atsibastęs priešienos szale durų ir tauzija dar nekurie mulkiai, kad žeme nejuda bet stovi ant vietos. Man iszeinant czia buvo duris, o dabar siena!.

Saliūne. Saliuinikas pripylė svecziui stiklą kur maž buvo alaus, o daug putų. Dekui broleli, svecziąs atsakė, asz dabar dą skustis barzdą nenoriu.

ITALPA 24-to NUMARIO.

1. I skaitytojus.
2. Promėteui
3. Liberalizmas ir moksliszkas socializmas.
4. Paskutinė szakmatų partija.
5. Nauja anarkistų prova Paryziuje.
6. Korespondencijos.
7. Žinios isz Amerikos.
8. Žinios isz užmrės.
9. Jūkai.
10. Apgarsinimai.

—13—

APGARSINIMAI.

Išlygos apgarsinimų

Už vieną colį — ant mėnesio — kasztėja 1. dolerį;
— ant metų 10 dolerių.

Už vieną eilutę vieną kartą — smulkiomis raidėmis — 15 c.
stambiomis raidėmis " 10 c.

Pajeskėjimai už vieną sykį " " " " " 50 c.

Du sykiu " " " " " " " " " 75 c.

Trie sykius " " " " " " " " " 1,00

Redystė neatsako už įtalpą apgarsinimų. —

Redystė N. Gadytės reikalauja 10 000 darbininkų
— abonentų su smulkiu kapitulu 2 dolerių į metus
Idant suteikti jiems tikrą lietuviską, darbininkiską
laikraštį!

**J. LIETUVNINKO
SALIUNAS.**

Visados yra užlaikomas **SZVIEŽIAS, CZYSTAS ALUS**
ARIELKA ir kitoki trunkai ko skaniausi yra, **CIGARAI**
pirmos klasės; o prie gėrymo ir užsikast yra.

Dėlto vyrai katrie norite išsigert ir gražiai pasilink-
smint, eikite pas Lietuvninką.

Saliunas raudas netoli Lehigh Valley Dypo.

Ten ir pakeleivingi galite uželt, o gausite geriausią rodą
E. Centre Street 207 SHENANDOAH, Pa.

Lietuviszkai Lenkiszka APTIEKA.

Visokių aptiekoriszkų liekarstų galima gau-
ti ir diržų nū patrukimo. Toj aptiekoj ir
DAKTARAS yra. Dėlto ir ligonius
daktaras iszekzaminavoja už dyką, katrie
ten liekarstas perka

Adressas toks: **SHAPIR PHARMACY.**
107 S. Main Str. SHENANDOHA Pa.
antrot dusys pagal pacztą, prieszais duris
kybo didelis czainykas.

PUIKI RESTAURACIJA . pono MILLERIO.

Valgių visokių kožnoj valandoj galima gaut val-
gyt, galima gaut visada šiltus valgius, o tai gi ponas
MILLERIS pūklausia ir skaniausią alų laiko negūkti
saliunininkai Mt Carmello. Restauracija raudas ant
kampo Oak Treet ir 4-th Street prieszais pacztą.

**CAFE.
JOS. HERNICK**

No 7. N. Liberty nlyczios

Už dyką dūda užkandį no 10 adynos iki 1 ai

Gerlausai cigarai ir alus.

BALTIMORE MD.

Norėdami ant paskolės pirkti Czebatūs ir Czevery-
kus eikite pas.

M. W. GOODMAN'A.

CZEBATU ir CZEVERYKU NAMAS

598 North Gay Street 4-tos durys nū Alsquith Street.

BALTIMORE M. D.

Specijalliskas pardavimas kiekvieną Panedėlį.

JOSEPH MILLER.

Geras kreuczius, jis priijima užsistellidti naujas
drapanas. kaip tai: surdotus, kelines ir kamziolės.
appart to, jis ir senas drapanas subjauriotas pui-
kiai iszvalo. Darbą atlieka labai greit ir pigiai.
Gyvena ant ulyczios 2-d Str. Mt, CARMEL Pa.

SALIUNINKAI!

Imkite alų pas poną **CHR. SHMIDTA.**

Jo alus yra sveikas, czystas, o kas labiausia yra gerai,
kad kam tenka nors ir labiausiai įsigert, tai niekaddos
neskauda galvą, o ir pagrjos ne kankina. O jaigu
kas nori tai ir į namus parsigabent gali gaut.

203 W. COAL Str. SHENANDOAH, PA.

CHR. SHMIDT.**P. L. REFOVICH**

Užlaiko didejla drabužių kuratuvę, visokios naujos
mados: **FRAKU, PALAIDINIU, SU LIEMENAIŠ, O**
IR BE SKVERNU. Taipgi **KELINIU, BRUSLOTU,**
OVERKOTU visokios mados, ir labai gerai padaryti.

O reikia žinot kad pono **REFOVICZIAUS** seniausiat
uždeta Shenandorij. O ir skrybėlių visokio kaino

No. 10 ir 12 Main Str. SHENANDOAH, Pa.

NAUJOS GADYNES RĖDYSTEJ PARSIDUODA

- 1 Liet. Rasztai ir Rasztininkai " " " " 25 c.
- 2 Apie senovės Lietuvos pyli " " " " 10 c.
- 3 Paveikslas D. K. Vytauto " " " " 15 c.
- 4 Bestiality of the Russian Czarism toward Lith. 10 c.
- 5 Pranešimas „L. M. Drangys“ ant 1891 m. 25 c.
- 6 Apszvieta už 1892 ir 1893 metų " " " " \$ 3,00
- 7 Pajudinklame vyrui žlamė! " " " " 25 c.
- 8 Etnologiskos smulkmenos " " " " 15 c.

Apart to galima gauti:

- 1 Istorija Lietuvos Skirmuntt. 25 c
- 2 Išganymas Vargdienio, 10 c.
- 3 Liet. Messijas. 10 c.
- 4 „Lietuviskasis Balsas“ (nuo 1885 iki 1889 m.), neplinas skaitlius numeris, \$ 9.
- 5 Djevas, Dangus, Pragaras, 10 c
- 6 Kalendorius, 1893 m. (plnas gražių skaitymų), 10 c
- 7 Muzikelis, 10 c.
- 8 Jūkaunpa dainos, 5 c.
- 9 Karves ir pienas, 15 c.
- 10 Graži Dainų, knigele, 10 c.
- 11 Simo Daukanto LIETUVOS ISTORIJA, 35 c.

PUIKIAUSIS MOTERISZKU SKRYB EIU
SZTORAS,

Pone **H. A. STERNER.**

Atnaujino dabar savo skrybelių sztorą ir išparda
vė visus savo senus modelius. Ji labai nemėgsta derėtis
ir pardūda skrybeles **PIGIAU NEI KITAM SZTORE**

Mt. CARMELIO.

89 N. Oak. ulyczia skersai Nacjonaliszko Banko.
Mt. CARMEL PA.

Jeigu norite pirkti gerus

**PIANO, SIUVAMAS MASZINAS,
VARCONUS, GRINCZIOMS DAICTUS**

kreslus, stalus, lovus ir t. t. tai atleikite pirkti pas
mane, nes aš pardūda viską labai pigiai.

J. P. WILLIAMS & SON.

S. Main Str., netoli 300' šalies ulyczios,
Shenandoah Pa.

E. DEULL.

Pardūda **DZIEGORELIUS, LENCIUGELIUS,
ŽIEDUS, SAGUTES** ir marszkinius ir muzykės instru-
mentus. Taiso sugedusius dziegorėlius. Beje, pardūda
ir didelius dziegories.

228 S. MAIN STREET, SHENANDOAH, Pa.

Darbininkas, norintis praszviesiti savo protą ir iš-
teisinoti savo pažvilgius dalykūse visdmeninio gyveni-
mo, te išsiraszo ir te skaito žemlaus pažymtus laik-
raszczius. Jie užstovi interesus dirbandziųjų žmonių ir
stengiasi platinti szviesą ir dorybę!

Darbinikų laikraszczių.

1. Przedswit: Adr: Dawn 7 Beaumont
Sq: Mile End Road London E
Mėnesinis. kasztūja ant metų do
2. The People N. York 184 William
str. nedėlinis. ant metų 1 dol
3. N. Y. Volkszeitung N. Y. 184
William str. kasdieninis iszdav
ant metų kasztūja 6 dol
nedėlinis iszdav. (Wochenblatt)
kasztūja ant metų 1-50 c.
- 4 Freiheit N. Y. 167 William str
ant metų 2 dol.
- 5 Neue Zeit N. Stuttgart. Furth
bach Str. 12.
prekia 3 in 15 fen 3 mėn
- 6 Vorwaerts N. Y. 64 E. 4-th Str.
- 7 Gazeta Robotnicza. Berlin Andreas
— Strasse. 78 a Germany
- 8 Free Russia N. Y. 51 Tribune Bul-
— ant metų 1 dol.
- 9 The Coming Nation Greensburg —
Indiana ned. kasztūja ant metų 50 c
- 10 Commonwealth N. Y. 28 Laf
11. Gazeta Robotnicza Chicago 21
Fry Str.

Skaitytojai „Naujos Gdynės“ te perka
tavorus apagrsintūse laikrasztij kromūse

The „Twentieth Century“, a weekly radical maga-
zine published by the Humboldt Publishing Company,
19 Astor Place, New York, is the most thoughtful politi-
cal journal that reaches our desk. If you are not afraid
of new ideas and political progress write to the publish-
ers for a sample copy. The „Twentieth Century“ is, as
its name indicates, ahead of the times, and not alone po-
ints out the evils of existing conditions, but the remedies
to be applied for their removal, and the elevation of the
human race.

-15-

DR. J. SZLIUPAS.

Gyvena po N. 125 S. West ul. Shenandoah Pa.
Gydo, taipgi ligonius iš tolimos per gromatas, jeigu kas
prisiūnčia 1 dol. už konsultaciją.

DR. J. GOODMAN.

Iš Džeffersono Mediciniskos Kolegijos.
Daktaras ir Chirurgas.
Offisas ant Mt. Carmel Ave. skersai otello:
„Mt. Carmel. House“
Specijalskai Chirurgija.
Rodos angliszkų, vokiszkų, ir lenkiszkų kalbose.

DR. W. J. SIEMENOVICZ.

144. S. Franklin. Str. Shamokin Pa.
Gydo specijalskai kroniszkas (senas) ligas. Sznaka
lenkiszkai, maskoliszkai, vokiszkai, angliszkai.

**J. H. POMEROY.
ADVOKATAS**

Gyvena ant 110 S. Jardin Steet. Shenandoah Pa.
netoli lietuviszkos bažnyčios.
Ileszkofantis teisybės tenusidūda pas jį. —

Parsidūda Stalai, Krėses, Kamodos, Lovos, Zerkolai
ir visi kiti reikalingi daiktai dėl kambarių.
Taipgi pardūda GRABUS dėl numirelių. Pas savo
sžtorą turi ir stalėnė, kurioje atlieka statoriszkų darbą
Ir viską pardūda pigiai.

Mt CARMEL Pa. N. Oak. Str.
RICHARD IRVIN.

PAULIČONIO.

Turi visokių puikių puikių gerimų:
ARIELKA, ARAKS, MIDUS, VINAS IR ALUS IR
Ten žmogus užėjis visai buna prijem-
tas dorei.

N. 36. E. Center Shenandoah, Pa.

Tekilai Mainerių, Irankiai Mainerių Maszinos
Plėlyczios, Sukilai, Kvarbos, Aliejus
ir visokie geležiniai Tavorai
randasi pas

S. E. BERGSTRESSER'IS.
MT. CARMEL PA. N. OAK STR.

**Receptus savo neskite dėl sudarymo gyddių
KIRLINO APTIEKA N. 6. S. MAIN ULYCZIA.**

Gyddės visokias atėlkite pirkti pas mane i Kirlinio
Aptieką. Pas mane gausite visokias Ilekarszvas nebran-
giai, o szviežias ir geriausias.

KIRLIN'S DRUG STORE.

Fergusono Hotello namuose N. 6 S. Main ulyczia
Shenandoah Pa.

BALTIMORE MD.

409 W. Pratt ul. tarpė Eutaw ir Pacca ul.
Iškiurius.

pardūda baczkomis ir stiklais vyną ir
G. WM. BECKER ir SUNUS
tavorius už pigiausias prekas.
Lietuviai perka czion geriausius

WESINYCZE (bucernė).

Kas norit pirkt skanios ir szviežios mėsos, kiaulie-
nos, jautienos, deszrellių ir kitokių mėsiszkų daigtų.
eikite pas JOHN. BRODLEY, nes jis laiko klerkat lie-
tuvius, ta galima lietuviszkai susikalbeti.
Bucernė randas ant kampo E, CENTRE Str. 227

J. T. BRODLEY.

A. LASTAUCKO

Lietuviszkas salūnas.

Artelka, skanus alutis, araks vinas ir saldus midutis!
Teipogi ir kitoki ten randasi geri gerimai, ir cigarai su
kvepenziu dūmeliu.

315 E. Centr str. Shenandoah Pa.

—18—

Merginos, merginos tik temykite!

pone **E. T. SHMIDT**

Prilaiko visokių kvietku kaip tai: rausvų, šviesmelinių baltų, žalių, raudonų, geltonų, mėlynų ir šiaip visokių gatunkų ir visaip visokiose formose išdarytos pagal madą ir labai puikiai.

Taipgi pardūda dėl veselyjū visokias kvietkas ir bukietus ir vainikus, o ir dėl šermentų prilaiko visokių kvietkų.

PONE SHMIDT turi ir geležinį sutorą, kur galima pirkti visokių geležinių daiktų. Užtat-gi jeigu kas ko reikalaajat: eikit po ežiūm adresus, o pigiai pirksit 107 N. Jardin Str. SHENANDOAH Pa.

R. H. MORGAN.

Siuva dėl draugysčių SIUTUS, UEPURES, KARUNAS, KUKARDAS, JUOSTAS, ir šiaip visokius reikalingus daigtus dėl draugysčių ir padaro darbą labai puikel ir gerai

Teip-gi turi ir krautuvę visokių bovyjimosi daigtų.

Dėlto visus užpraszo ponas **R. H.**

MORGAN atsilankyt pas jį.

No 6 W. CENTRE Str. SHENANDOAH, Pa.

STEUER ir ROSENTHAL

ADVOKATAI ir JURISKONSULTAI

Su įpatingą atydą veda svetimžemėčių provas. kalba: LENKISZKAI, LIETUVISZKAI, MASKOLISZKAI, VOKISZKAI, FRANCUZISZKAI.

OFFISAI atidaryti nū pusės devynių isz ryto iki pusel deszintos vakaro ir szventomis dienomis nū devynių ryto iki penkių po pietų.

Adresai offisų: PARK ROW - WORLD BUILDING, numeris 109 ir 333 GRAND NEW YORK N. Y. (SREET.

Dėlto kad kas turite kokias provas, tai eikite pas mūnētus advokatus, jie geriausiai veda provas.

PUIKUS PHOTOGRAPHAS

RICHARD DABB

Puikiausiai į visą aplinkybę nufotografoja pikezičius. Jis nutraukia didelius, mžus pikezičius, o teipgi ir numirelių nuima fotografijas labai puikiai.

14 N. White Str. Shenandoah, Pa.

W. PASKEVICZE.

LIETUVISZKAS KROMAS

Drapanu, — Skrybelių

Marszkinų — dzlegorelių, muzikos instrumentų ir kitų smulkmenų.

No. 20 S. Oak Str.

Mt. Carmel Pa.

Daktaras Lenkiszkas, Maskoliszkas,

D-ras HOCHLERNERIS

Shenadorij

112 S. Jardin ul.

Netoli lietuviszkos bažnyčios. Įpatinga dabone ilgose vaikų ir ant-karto operacijos

dynos: 8 — 9; 12 — 2; 6 — 7.30 vakare.

MT CARMEL LUMBER CO.

(Arti Lehigh Valley Dypo).

(Dasizintot eikit pas p. **DOMINIKĄ OATS.**)

LENTU PREKIAS

PARDŪDA PO DAUG IR PO MAŽAI.

Turim didelę krautuvę Shenandoryj ir Mt. Carmelyj

Mes perkam daugybes visokių medžių, dėlto mes pardūdam pigiau negu visi kiti lentų prekiai.

Reikalaujant LENTU ir kitokių reikalingų daigtų dėl namų, galite gaut pas mus visokio medžio, kaip tai:

PUSZINIU, ARŽUOLINIU, BUKINIU ir KYPA RYSO MEDŽIU, visokio dydumo.

Taipgi galima gaut pirkti gatavų daigtų: DURU, LANGINYČIU, LANGAMS REMU, SKINDELIU IR SZIAIP VISOKIU DAIGTU DEL BUDINKU,

Ir visokių padalinimų visaip iszpjaustyjū pardūda

Valdytojas prekystės yra

Ponas **JOHN J. O'HEARN.**